

nelig praksis å utføre forskjellige forretninger som tilligger presidentskapet, og foreslår at presidentskapet bemyndiges til å la oppta og redigere debattene i Stortinget og dets avdelinger i samsvar med den gitte instruks, samt til enhver tid å treffe de bestemmelser som måtte kreves i anledning av utgivelsen av «Stortingstidende», innstillinger, dokumenter og lover. — Denne bemyndigelse anses som gitt.

Fra Oslo Domprosti foreligger et skriv til Stortingets presidentskap, datert 7. januar 1957 undertegnet av Tord Godal, sålydende:

«På kirkens vegne har jeg den glede å innby det nå samlede Storting til gudstjeneste i Oslo Domkirke førstkommende søndag den 13. januar kl. 11.

Domprosten forretter ved gudstjenesten.»

Presidenten vil anmode de representanter som ønsker å delta, om å samles i Stortingets Eidsvollsgalleri søndag den 13. januar kl. 10.45, slik at man etter gammel skikk kan gå samlet til kirken.

Møtet hevet kl. 10.50.

Møte lørdag den 12. januar kl. 13.

President: O s c a r T o r p.

Mottatt av den dertil oppnevnte deputasjon innfant Hans Kongelige Høyhet Kronprinsregenten seg kl. 13 i Stortinget, ledsaget av Regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Kongelige Høyhet Kronprinsregenten leste opp følgende tale:

Herr president, Folkets representanter!

Som regent i medhold av Grunnlovens § 41 under min fars, Hans Majestet Kongens, sykdom, hilser jeg Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for fedrelandet.

Norge vil bidra til å opprettholde freden og minske spenningen i verden. Som et ledd i dette arbeid bør Norge ta på seg de forpliktelser som kreves av medlemslandene for å gjøre de Forente Nasjoner til et effektivt vern for freden og for folkenes frihet og selvbestemmelsesrett.

Norge vil støtte de Forente Nasjoners arbeid for å få i stand reelle forhandlinger om nedrustning og om forbud mot atomvåpen.

Regjeringen vil arbeide for å styrke og utvide det politiske og forsvarsmessige samarbeid i Atlanterhavspaktens organisasjon.

Regjeringen vil legge fram forslag til retningslinjer for Forsvaret i årene framover og nye planer for avansement, beordring og tjenestgjøring i Forsvaret. Arbeidet med utbyggingen av det sivile beredskap vil bli fortsatt.

Regjeringen vil ta del i det mellomfolkelige samarbeid om tiltak som kan bidra til full sysselsetting, økonomisk vekst og økt internasjonal handel. Frilistene vil bli utvidet.

Regjeringen vil samarbeide med andre land om fredelig utnyttning av atomenergien.

Regjeringen vil gå inn for utvidet kulturelt, sosialt og økonomisk samarbeid med de nordiske land.

Regjeringen vil gjennom sin økonomiske politikk ta sikte på fortsatt å styrke utenriksøkonomien, og den vil søke å holde priser og kostnader mest mulig stabile for derved å sikre konkurranseevne og ro i arbeidslivet. For å motvirke presset på prisene og på arbeidsmarkedet vil Regjeringen fortsette samarbeidet med bankene og livsforsikringsselskapene om begrensnings av kridttingningen. Offentlige og private investeringer må holdes innenfor rammen av de realøkonomiske ressurser som landet rår over. Statsbudsjettet for 1957/58 vil bli lagt opp i samsvar med dette syn.

Det midlertidige forbud mot forhøyelse av konkurranseregulerte priser og avanser forutsettes opprettholdt inntil videre. Det samme gjelder de nåværende subsidieordninger. Regjeringen vil påskynde arbeidet med å klarlegge virkningen av de konkurranseregulerende avtaler og vil gripe inn mot avtaler som virker produksjonsmessig og prismessig uheldige. Spørsmålet om leverandørenes fastsetting av videresalg vil bli lagt fram for Stortinget.

Regjeringen vil gi Stortinget en oversikt over gjennomføringen av langtidsprogrammet 1954—57 og legge fram forslag til nytt langtidsprogram for perioden 1958—61.

Boligbyggingen skal fortsatt ha høy prioritet. Det vil bli gjennomført tiltak for å fremme en effektivisering av boligbyggingen, blant annet gjennom en bedre planlegging av byggearbeidene. Bestemmelsene om støtteordningen gjennom boligbankene vil bli foreslått revidert.

Det er fortsatt en av de viktigste oppgaver å opprettholde og trygge den fulle sysselsetting. Regjeringen vil særlig legge vekt på å legge forholdene til rette for en bedre tilgang på faglært arbeidskraft, blant annet ved å skaffe de store ungdomskullene utdanning og opplæring.

Utbyggingen og effektiviseringen av arbeidslivet i økonomisk svake distrikter vil bli påskyndet, blant annet gjennom videreføring av arbeidet med områdeplanleggingen og ved å bistå distriktene med å utnytte de muligheter som er til stede.

Det vil bli fremmet forslag om særskilte tiltak til forsert utbygging av veier, havner og kraftlinjer i Nord-Troms.

Det vil bli lagt fram forslag til ny lov om alderstrygd, lov om samordning av pensjonsytelser, lov om pensjonsordning for fiskere og lov om forsikringsvirksomhet.

Regjeringen vil søke å styrke det forebyggende helsearbeid og vil fremme forslag til lov om helsearbeid i skoler og andre undervisningsanstalter.

Utbyggingen av våre forskningsinstitusjoner, universiteter, høyskoler og yrkesskoler vil bli fortsatt.

Forsøksvirksomheten i skoleverket vil bli utvidet til å omfatte nye distrikter og nye forsøk. Det vil bli lagt fram for Stortinget proposisjon om en del endringer i skolelovene og bli truffet tiltak for å avhjelpe den mangelen på lærere som vil melde seg i de videregående skoler når de store ungdomskullene rykker inn der.

Investeringene i industrien vil bli økt. Planene om et oljeraffineri vil bli lagt fram for Stortinget. Forslag om utbygging av jernverket til 300 000 tonn råjern vil bli fremmet.

Det vil bli foreslått opprettet et energiråd.

I samarbeid med bransjerådene vil det bli satt i gang en omfattende utredning av landets energitilganger og ressurser av råvarer.

Det høye tempoet i kraftutbyggingen vil bli opprettholdt. Bevilgningen til overføringslinjer og sambandslinjer vil bli økt.

Jordbruket vil bli foreslått bygget ut etter de retningslinjer som Regjeringen tidligere har lagt fram for Stortinget. Det vil bli lagt fram forslag til lov om tiltak mot husdyrsykdommer og proposisjon om den lavere landbruksopplæring. Spørsmålet om en særskilt lov om støtte ved naturskader vil bli utredet. Forvaltningen av statens skoger vil bli foreslått omorganisert med sikte på å styrke skogenes forretningsmessige drift.

Skogreisningen i kyststrøkene vil bli ført videre.

Det vil bli fremmet forslag om tiltak med sikte på å oppnå en mer rasjonell form for produksjon, omsetning og utførsel av fiskevarer. Kvalitetskontrollen vil bli utbygget. Arbeidet med å finne fram til driftsformer som gir større lønnsomhet i fisket, vil bli fortsatt. Havforskningen vil bli utvidet og utbyggingen av fiskerihavner vil bli påskyndet.

Regjeringen vil legge stor vekt på utbyggingen av veiene og på samordning av kommunikasjonsmidlene. Rasjonaliseringen av rutekommunikasjonene i kystdistriktene og av jernbanene vil bli fortsatt. Det vil bli lagt fram en plan om overgang fra dampdrift til dieseldrift på jernbanene. Utbyggingen av landets sentrale flyplasser vil bli fortsatt.

Det vil bli arbeidet videre med de spørsmål som spesielt angår husmødrene og hjemmene. Regjeringen vil arbeide videre med tiltak for å bedre økonomien for barnerike familier.

Det vil bli satt fram forslag til lov om ekspropriasjon av fast eiendom, forslag til lov om fri rettshjelp og forslag til revisjon av enkelte bestemmelser i sjømannsloven.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 101. ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 11. januar 1957.

OLAV

Einar Gerhardsen

Leif Østern

Etter at en melding om rikets tilstand og styring var lest opp av statsråd Løbak, mottok

PRESIDENTEN på Stortingets vegne forannevnte dokumenter og uttalte:

Deres Kongelige Høyhet!

Det Storting som nå er åpnet, er det siste i denne valgperiode.

Dette Storting har ingen lett oppgave foran seg, og det vil bli stillet store krav til Stortingets arbeidsevne og viljen til samarbeid for landets beste.

Det 101. Storting trer sammen under forhold ute i verden som kaster skygger også inn over vårt land og maner til samarbeid.

Den utenrikspolitiske situasjon vil etter alt å dømme fremdeles komme til å legge sterkt beslag på Stortingets oppmerksomhet og prege vårt land i det år vi går inn i. Som fremholdt i trontalen, vil Norge som et ledd i arbeidet for å bevare freden og minske spenningen i verden måtte ta på seg de ofre som kreves av oss for å gjøre de Forente Nasjoner til et effektivt vern for freden og folkenes frihet og selvbestemmelsesrett.

Om situasjonen ute i verden ennå er spent og full av farer, er det vårt håp at vi går lysere tider i møte, og vårt arbeid må være med å skape en følelse av trygghet i verden.

Innad i vårt eget land er det — som i hele denne valgperiode — de økonomiske proble-

mer som opptar oss mest. Ifølge trontalen vil det også for dette Storting bli de økonomiske spørsmål som i stor utstrekning vil legge beslag på Stortingets tid. En av hovedoppgavene må være å sikre full sysselsetting ved å holde priser og lønninger stabile og søke å nå fram til et sikkert økonomisk grunnlag for den videre utvikling av arbeids- og produksjonslivet i vårt land.

Store oppgaver ligger fore, viktige saker venter på sin løsning. Og vårt håp er at vårt land — som hittil — må bli skånet for internasjonale konflikter, slik at vi kan arbeide uforstyrret videre på vårt eget lands utvikling.

I det håp at det nye år må bli til gagn og lykke for Det Kongelige Hus som for det hele folk, istemmer vi det gamle ønske:

Gud bevare Kongen og fedrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Kongelige Høyhet Kronprinsregenten med følge forlot deretter Stortinget, ledsaget av den deputasjon som hadde fungert ved mottagelsen.

PRESIDENTEN: Presidenten vil foreslå at Hans Kongelige Høyhet Kronprinsregentens tale og beretningen om rikets tilstand og styring utlegges for å behandles i et senere møte. — Presidentens forslag ansees bifalt.

Møtet hevet kl. 13.25.

Møte onsdag den 16. januar kl. 13.

President: O s c a r T o r p.

D a g s o r d e n:

1. Spørsmål fra representanten Bartnes til landbruksministeren:

«Vil departementet utrede spørsmålet om avlingsskadetrygd for jordbruket og medvirke til en løsning av dette, slik at næringens utøvere kan sikres mot alvorlig inntektssvikt på grunn av uår eller særlig ugunstige vekst- og innhøstingsforhold?»

2. Interpellasjon fra representanten J. Møller Warmedal til Regjeringen:

«Mener Regjeringen at Kommuneinndelingskomiteens foreløbige forslag til endringer av kommunegrenser, f. eks. forslagene om innlemmelse av Holmestrand i Botne og Asgårdstrand i Sem, er i overens-

stemmelse med Stortingets vedtak av 27. april 1956 om retningslinjer for en alminnelig revisjon av den kommunale inndeling?»

3. Referat.

PRESIDENTEN: Det er slått opp en endring av ukekartet. Presidenten vil foreslå at dette vedtas for inneværende uke — og anser det som bifalt.

Statsråd Løbak overbrakte 13 kgl. proposisjoner (se nedenfor under Referat).

Sak n r. 1.

Spørsmål fra representanten Bartnes til landbruksministeren:

«Vil departementet utrede spørsmålet om avlingsskadetrygd for jordbruket og medvirke til en løsning av dette, slik at næringens utøvere kan sikres mot alvorlig inntektssvikt på grunn av uår eller særlig ugunstige vekst- og innhøstingsforhold?»

BARTNES: Spørsmålet om å få utarbeidet en eller annen form for avlingsskadetrygd i jordbruket er etter hvert blitt mer og mer aktuelt. Årsakene til det kan være forskjellige. Jeg skal ganske kort komme inn på en del av dem.

For det første kan en vel si at den omlegging av driftsmåtene i jordbruket som vi har hatt nokså meget av, særlig i årene etter krigen, har brakt spørsmålet mer i forgrunnen. Vi har jo over store deler av Østlandet og Trøndelag fått en sterkt utvidet korndyrking. Det fører igjen til en mer risikobetont driftsform som langt hurtigere og sterkere reagerer på et vekst-uår enn de mer allsidig sammensatte driftsformer, som vi vanligvis har i det norske jordbruk.

Vi har ennå i frisk erindring tørkesommeren 1955 som over store deler av Østlandet ga det vi kaller for uår på korn. For siste års vedkommende var det Trøndelag som fikk ta støyten, idet en altfor tidlig frost og en regnfull sommer med lave temperaturer ga elendige avlinger og håpløse bergingsforhold. For deler av Trøndelag kan en for siste avlingsår godt snakke om direkte uår på korn. Ved innhentede opplysninger gjennom jordstyrene viser det seg at vi har fått en inntektssvikt der oppe på ca. 20 millioner kroner, vesentlig på korn.

At slike uår skaper store problemer for produsentene, er en selvsagt ting. Utgiftene i driftsåret er de samme, mens en stor del av inntektene som årets avling skulle gi, uteblir.